

Bruxelles, 5.6.2019
COM(2019) 521 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

**privind Programul național de reformă al Poloniei pentru 2019 și care include un aviz al
Consiliului privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2019**

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Poloniei pentru 2019 și care include un aviz al Consiliului privind Programul de convergență al Poloniei pentru 2019

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special articolul 9 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 21 noiembrie 2018, Comisia a adoptat Analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european de coordonare a politicilor economice pentru 2019. Aceasta a ținut cont de Pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 21 martie 2019. De asemenea, la data de 21 noiembrie 2018, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Polonia printre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat.
- (2) Raportul de țară pentru 2019 privind Polonia² a fost publicat la 27 februarie 2019. Acesta a evaluat progresele realizate de Polonia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice acestei țări adoptate de Consiliu la 13 iulie 2018, măsurile luate pentru a da curs recomandărilor din anii anteriori, precum și progresele realizate în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul Strategiei Europa 2020.

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² SWD(2019) 1020 final.

- (3) La 26 aprilie 2019, Polonia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2019 și, la 29 aprilie 2019, Programul de convergență pentru 2019. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (4) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost luate în considerare în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene („fondurile ESI”) aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului³, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea dacă acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care se va prevala de dispoziția menționată anterior în orientările sale privind aplicarea măsurilor prin care se stabilește o corelație între eficacitatea fondurilor ESI și buna guvernare economică⁴.
- (5) În prezent, Polonia face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. În cadrul Programului său de convergență pentru 2019, guvernul previzionează o ușoară deteriorare a soldului global de la un deficit de 0,4 % din PIB în 2018 la 0,6 % din PIB în 2022, cu un deficit de 1,7 din PIB în 2019 și un excedent de 0,2 % din PIB în 2020. Soldul structural recalculat, corespunzător unui deficit de 1,1 % din PIB, se va apropia în 2022 de obiectivul bugetar pe termen mediu, stabilit la un deficit structural de 1,0 % din PIB. Conform Programului de convergență pentru 2019, se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va scădea de la 48,9 % în 2018 la 40,6 % în 2022. Scenariul macroeconomic care stă la baza acestor proiecții bugetare este plauzibil. În același timp, aspectele operaționale ale unora dintre măsurile necesare pentru a sprijini țintele de deficit planificate în perioada de după 2020 nu au fost suficient detaliate.
- (6) Programul de convergență pentru 2019 indică faptul că Polonia a pus în aplicare măsuri compensatorii legate de secetă și că acestea au avut în 2018 un impact semnificativ asupra bugetului. Programul de convergență oferă dovezi suficiente cu privire la anvergura și natura acestor costuri bugetare suplimentare. În aplicarea „clauzei privind evenimentele neobișnuite”, ar putea fi avută în vedere o tratare specifică a cheltuielilor legate de secetă. Potrivit Comisiei, aceste cheltuieli suplimentare eligibile s-au ridicat, în 2018, la 0,07 % din PIB. Dispozițiile articolului 9 alineatul (1) și ale articolului 10 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 iau în calcul astfel de cheltuieli suplimentare, întrucât se consideră că seceta constituie, prin caracterul său excepțional, un eveniment neobișnuit, care are un impact semnificativ asupra finanțelor publice ale Poloniei, iar sustenabilitatea bugetară nu ar fi compromisă prin permiterea unei abateri temporare de la traiectoria de ajustare în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu. Prin urmare, ajustarea necesară în vederea atingerii obiectivului bugetar pe termen mediu pentru 2018 a fost redusă pentru a se lua în calcul aceste costuri suplimentare.

³ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁴ COM(2014) 494 final.

- (7) La 13 iulie 2018, Consiliul a recomandat Poloniei să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete⁵ nu va depăși 4,2 % în 2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2019, există riscul ca în 2019 să se înregistreze o abatere semnificativă de la ajustarea recomandată.
- (8) În 2020, având în vedere că deviația PIB estimată a Poloniei va fi de 2,0 %, rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu ar trebui să depășească 4,4 %, fiind conformă cu ajustarea structurală de 0,6 % din PIB rezultată din matricea de cerințe pentru ajustare stabilită de comun acord în temeiul Pactului de stabilitate și de creștere. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2019, există riscul ca în 2020, în ipoteza menținerii politicilor actuale, să se înregistreze o abatere importantă de la această cerință. În general, Consiliul este de părere că măsurile necesare pentru a se asigura respectarea dispozițiilor Pactului de stabilitate și de creștere ar trebui luate începând din 2019.
- (9) Polonia a înregistrat progrese semnificative în ceea ce privește respectarea obligațiilor fiscale. În același timp, țara s-a bucurat de o creștere economică solidă, situația de pe piața forței de muncă a fost bună, iar procentul din numărul total de contracte de muncă reprezentat de contractele de muncă pentru care se plătesc contribuții de asigurări sociale a crescut treptat. Toți acești factori au contribuit la creșterea veniturilor publice. Creșterea veniturilor se datorează, în parte, caracterului ciclic al evoluției economice și este posibil ca aceasta să se estompeze în cazul unei deteriorări a situației macroeconomice. De asemenea, în ultimii ani a crescut ponderea cheltuielilor publice exprimată ca procent din PIB. Câteva dintre noile categorii de cheltuieli au un caracter permanent și s-ar putea ca acest lucru să nu fie ușor de schimbat în viitorul apropiat. În plus, se estimează că în viitor situația finanțelor publice ale Poloniei se va înrăutăți ca urmare a presiunii exercitate de creșterea cheltuielilor, în special ca urmare a îmbătrânirii populației. Acești factori subliniază și mai apăsător necesitatea introducerii unor noi instrumente care să permită o mai bună gestionare a cheltuielilor, inclusiv a unei evaluări periodice a eficacității și a eficienței cheltuielilor. Cu toate că în 2018 Polonia a continuat să depună eforturi pentru a îmbunătăți procedura bugetară, reforma este în ansamblu un proces complex, care se va realiza în mai multe etape, în cursul mai multor ani. Cu toate că, în general, cadrul bugetar este solid și există instituții independente care îndeplinesc unele dintre atribuțiile care sunt în mod obișnuit exercitate de consiliile bugetare, Polonia rămâne singurul stat membru fără un consiliu bugetar independent. Deși Polonia nu a înregistrat niciun progres în ceea ce privește limitarea utilizării pe scară largă a cotelor reduse de TVA, guvernul a lansat o reformă care ar putea face ca aceste cote să fie mai puțin complexe și mai puțin expuse riscului de eroare.
- (10) Vârsta medie de pensionare a continuat să crească până în 2017, ca urmare a reformelor derulate în perioada anterioară, cum ar fi eliminarea posibilității pensionării anticipate și creșterea graduală a vârstei legale de pensionare. În 2018, vârsta medie de pensionare a scăzut atât pentru bărbați, cât și pentru femei, reflectând reducerea vârstei legale de pensionare introduse la sfârșitul anului 2017. Reluarea procesului de

⁵

Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din fondurile Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de 4 ani. Sunt luate în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

majorare a vârstei efective de pensionare este esențială pentru a sprijini participarea la forța de muncă și, prin urmare, și creșterea economică, dată fiind scăderea populației în vârstă de muncă. De asemenea, este esențial să se asigure adecvarea pensiilor viitoare, să se prevină sărăcia persoanelor în vârstă și, astfel, să se îmbunătățească și sustenabilitatea bugetară a sistemului de pensii. Reducerea, în toamna anului 2017, a vârstei legale de pensionare la 60 de ani pentru femei și la 65 de ani pentru bărbați va avea un impact negativ semnificativ asupra nivelului pensiilor viitoare și va contribui la apariția unui decalaj semnificativ între bărbați și femei în această privință. Sistemele de pensii preferențiale existente implică costuri bugetare și reduc mobilitatea între sectoare a lucrătorilor. Sistemul de asigurări sociale speciale pentru agricultori, care beneficiază de subvenții în valoare de aproximativ 0,8 % din PIB, limitează mobilitatea forței de muncă și contribuie la creșterea șomajului ascuns din sectorul agricol.

- (11) Mediul macroeconomic favorabil a permis pieței poloneze a forței de muncă să aibă rezultate bune în ultimii ani. Ratele de ocupare a forței de muncă au continuat să crească, în timp ce rata șomajului, după mai mulți ani de scădere, s-a stabilizat în 2018 la 4 %, cel mai scăzut nivel înregistrat vreodată. Cu toate acestea, participarea la forța de muncă a anumitor categorii, în special a persoanelor slab calificate, a persoanelor cu handicap și a celor care îi îngrijesc, precum și a persoanelor în vârstă, este în continuare scăzută față de situația din alte state membre. Sistemul polonez de protecție socială nu oferă suficiente stimulente pentru muncă. Alocația pentru copii a redus sărăcia și inegalitatea, însă a avut un efect negativ asupra ratei de activitate a părinților, în special a femeilor, din cauza acoperirii sale largi și a felului în care a fost concepută. Rata de integrare a copiilor sub vârsta de trei ani în structuri de îngrijire formală rămâne printre cele mai scăzute din UE. În plus, îngrijirea pe termen lung este asigurată în majoritatea cazurilor de membrii familiei, aproape fără niciun sprijin instituțional, ceea ce privează persoanele care oferă îngrijire de un loc de muncă. Reducerea vârstei legale de pensionare i-a încurajat pe unii dintre lucrătorii mai în vârstă să iasă de pe piața forței de muncă. Migrația din țările terțe a contribuit la satisfacerea cererii în creștere de pe piața forței de muncă, însă sunt semne că menținerea unui aflux constant de lucrători migranți poate fi dificil de realizat.
- (12) În perioada 2015-2017, Polonia a luat măsuri pentru a aborda problema segmentării pieței forței de muncă prin limitarea posibilității recurgerii abuzive la contractele de muncă temporară, prin majorarea contribuțiilor de securitate socială în cazul anumitor contracte de muncă atipice și prin introducerea unui salariu minim pe oră pentru o parte din aceste contracte. Deși ponderea contractelor de muncă temporară este în scădere din 2015 datorită măsurilor luate, precum și penuriei de forță de muncă, iar acest proces s-a accelerat în cursul anului 2018, numărul acestor contracte este totuși în continuare printre cele mai ridicate din UE. Nu au fost continuate inițiativele de modificare a legislației în această privință dat fiind că reforma codului muncii nu a fost, până la urmă, pusă în aplicare. Adecvarea pensiilor viitoare ale lucrătorilor care desfășoară o activitate independentă și ale celor angajați cu anumite contracte atipice s-ar putea dovedi o problemă în viitor.
- (13) Un sistem de învățământ și de formare de calitate, care să țină cont de perspectiva învățării pe tot parcursul vieții și să fie susținut prin investiții suficiente, ar putea fi un factor esențial pentru sprijinirea perspectivelor de creștere viitoare ale Poloniei. Programele prin care să se ofere persoanelor cunoștințele și competențele necesare pentru a-și găsi un loc de muncă pe o piață a muncii în schimbare rapidă sunt un element extrem de important din perspectiva încurajării participării lucrătorilor la forța

de muncă și a capacității de inovare a economiei. Rata participării adulților la educație și formare este mult sub media UE, iar posibilitățile de formare profesională în cadrul întreprinderilor nu sunt exploatate suficient. Acest lucru, la care se adaugă anumite lacune în materie de competențe digitale, precum și în materie de competențe de scriere-citire și de calcul, în special în rândul adulților care nu au studii superioare, reduc capacitatea de inserție profesională a acestor persoane. Calitatea insuficientă a formării cadrelor didactice și lacunele acestora în materie de competențe pot avea un impact negativ asupra calității învățământului. Sistemul de asigurare a calității în învățământul superior este, de asemenea, grevat de o seamă de deficiențe. În ciuda reformelor recente din învățământul profesional și terțiar, nu există încă o coordonare eficientă a programelor de învățare destinate adulților și nu este clar ce impact vor avea diferitele măsuri de politică asupra calității educației și formării și asupra nivelurilor de calificare.

- (14) Perspectivile economice pe termen lung ale Poloniei depind de dezvoltarea capacității de inovare a economiei. Rezultatele Poloniei în materie de inovare sunt în continuare insuficiente, sectoarele cu un grad scăzut de tehnologizare reprezentând un segment important al structurii economice a țării și existând disparități importante între regiuni în materie de inovare. Deși au fost luate unele măsuri pentru a se îmbunătăți cooperarea dintre mediul științific și mediul de afaceri, persistă o serie de obstacole, atât de ordin financiar, cât și de altă natură. Complexitatea procedurilor administrative și competențele limitate ale cadrelor universitare de a gestiona proiecte comune de cercetare și dezvoltare între sectorul public și cel privat rămân printre cele mai importante obstacole în acest sens. Clusterelor și rețelele formale de întreprinderi, în special între întreprinderile mici și mijlocii și marile întreprinderi, joacă un rol limitat în diseminarea soluțiilor inovatoare. Inițiată în 2018, reforma învățământului superior a adus unele îmbunătățiri în ceea ce privește anumite aspecte ale peisajului științific din Polonia, dar a abordat doar parțial aspecte importante, cum ar fi fragmentarea din sectorul cercetării, salariile cercetătorilor sau promovarea la nivel internațional a științei poloneze. Cheltuielile interne brute pentru cercetare și dezvoltare au rămas în 2017 la aproximativ jumătate din media Uniunii, înregistrându-se disparități regionale importante.
- (15) Rezultatele în materie de sănătate au continuat să se îmbunătățească, dar rămân sub media UE, bărbații având o speranță de viață mai mică decât cea a femeilor cu 8,2 ani, în timp ce decalajul dintre segmentul cel mai educat al populației și cel mai puțin educat este de 10 ani. Accesul la serviciile de asistență medicală și eficacitatea sistemului de sănătate sunt afectate de nivelul scăzut al cheltuielilor și de lipsa de personal. Numărul de doctori și de asistente medicale în activitate în raport cu mărimea populației este printre cele mai scăzute din Uniune, un sfert din personalul medical având peste vârsta de pensionare. În 2017 a scăzut rata nevoilor de îngrijire medicală care nu putut fi satisfăcute, dar aceasta rămâne printre cele mai ridicate din UE, iar timpul de așteptare pentru anumite proceduri a crescut substanțial față de 2010. Polonia a elaborat hărți ale nevoilor în materie de asistență medicală, dar acestea nu au devenit încă instrumente pe care să se sprijine deciziile privind achiziționarea de servicii și realizarea de investiții în domeniul sănătății. Sistemul de sănătate se bazează în continuare într-o măsură excesivă pe serviciile spitalicești, iar dezvoltarea asistenței medicale primare și ambulatorii rămâne insuficientă. Sistemul de îngrijire pe termen lung este deficitar, nu oferă servicii standardizate și o abordare strategică coerentă. Îngrijirea pe termen lung este asigurată în majoritatea cazurilor de persoane care oferă astfel de servicii de o manieră informală, adesea membri ai familiei, cu un sprijin instituțional redus. În 2017, cheltuielile publice cu asistența medicală ale Poloniei s-au

ridicat la 4,7 % din PIB, cu mult sub media UE de 7 % din PIB. Polonia intenționează să mărească treptat nivelul acestor cheltuieli în anii următori. Acest lucru poate fi însă dificil de realizat, având în vedere că planurile recent anunțate de mărire a transferurilor sociale către gospodăriile cu venituri medii și mari vor limita marja de manevră bugetară în viitor.

- (16) Cu toate că infrastructura Poloniei s-a îmbunătățit în mod substanțial, în unele sectoare continuă să existe decalaje importante în materie de conectivitate. Investițiile rutiere care urmează să fie finalizate până în 2024 în baza programului național de construcții de drumuri vor viza în principal regiunile din estul Poloniei, ceea ce va face ca unele regiuni din nord să rămână mai puțin bine conectate. Persistă lacune importante în ceea ce privește rețeaua transeuropeană de transport feroviar, iar investițiile în transportul feroviar avansează într-un ritm mai lent decât cele din sectorul rutier. Rata accidentelor rutiere soldate cu victime este în continuare printre cele mai ridicate din Uniune. Orașele se confruntă cu dificultăți din ce în ce mai mari în materie de mobilitate, cum ar fi congestionarea traficului și poluarea aerului cauzate de creșterea parcului de autoturisme și de procentul ridicat al autovehiculelor vechi. Emisiile de gaze cu efect de seră generate de transportul rutier au crescut puternic în ultimii 5 ani. Actualele stimulente pentru utilizarea modurilor de transport în comun, cu emisii scăzute de dioxid de carbon și active sunt insuficiente pentru a face față acestor provocări. Conectivitatea la internet prin rețelele fixe rămâne una dintre cele mai scăzute din Uniune, serviciile de internet ultrarapid în bandă largă fiind disponibile în principal în marile orașe.
- (17) Economia Poloniei este printre cele mai puțin eficiente din Uniune din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon. Proasta izolare a clădirilor publice și a locuințelor contribuie la creșterea consumului de energie și accentuează sărăcia energetică. Polonia are și orașele cu aerul cel mai poluat din Uniune, în special în regiunile din sudul și centrul țării. Investițiile în creșterea eficienței energetice, în special în sectorul construcțiilor, creșterea ponderii producției de energie mai curată și cu emisii scăzute de dioxid de carbon, precum și sprijinirea reducerii emisiilor generate de transporturi ar reduce dependența de combustibili fosili și ar limita poluarea aerului, reducând în același timp costurile sociale și îmbunătățind calitatea vieții. Mediul legislativ actual, inclusiv legea privind constituirea de stocuri de gaze, legea privind înghețarea prețurilor la energia electrică și reglementările privind parcurile eoliene onshore, poate descuraja investițiile în piețele energiei electrice și gazelor și poate afecta pe termen lung competitivitatea sectorului energetic și a industriilor mari consumatoare de energie din Polonia.
- (18) Calitatea actelor legislative noi și revizuite și un mediu de afaceri stabil și predictibil sunt factori deosebit de importanți pentru menținerea unor condiții economice favorabile și pentru sprijinirea investițiilor private. Cadrul de reglementare instabil și alte obstacole în calea extinderii întreprinderilor afectează în mod negativ activitatea de investiții și productivitatea. Stabilirea unui dialog eficace cu toate părțile interesate ar contribui la îmbunătățirea calității legislației și – limitând numărul revizuirilor necesare – ar contribui la stabilitatea mediului de afaceri. Prin urmare, consolidarea rolului consultărilor cu partenerii sociali și al consultărilor publice – prin prevederea unui interval de timp suficient pentru derularea consultărilor, prin îmbunătățirea integrării punctelor de vedere ale părților interesate culese în cursul consultărilor și prin reducerea cât mai mult a numărului legilor pentru care nu trebuie organizate consultări – ar contribui în mod substanțial la diminuarea sarcinii administrative care decurge din modificările frecvente aduse legislației, la sporirea investițiilor și la

promovarea creșterii economice durabile pe termen lung. Comisia consideră că nu a fost îndepărtat riscul unei încălcări grave a statului de drept în Polonia și că situația este în curs de a se deteriora dat fiind că multe dintre măsurile contestate sunt în prezent puse în aplicare și consolidate. Aceste preocupări fac obiectul unor proceduri introduse pe lângă Curtea de Justiție a Uniunii Europene în contextul articolului 7 din TUE. Securitatea juridică și încrederea în calitatea și predictibilitatea politicilor și a instituțiilor cu rol de reglementare, fiscal și de altă natură sunt factori importanți pentru climatul investițional.

- (19) Programarea fondurilor UE pentru perioada 2021-2027 ar putea contribui la rezolvarea unora dintre deficiențele identificate în recomandări, în special în domeniile vizate în anexa D la raportul de țară⁶. Acest lucru ar permite Poloniei să utilizeze în mod optim fondurile respective pentru sectoarele identificate, ținând seama de disparitățile regionale.
- (20) În ultimii ani, statul și-a consolidat puternic rolul în sectorul bancar, al asigurărilor și al energiei. Trecerea unui număr crescut de întreprinderi în proprietatea statului ridică noi probleme din punctul de vedere al concurenței și al cadrului de reglementare și de guvernanță. Calitatea guvernantei și independența autorităților de reglementare și de supraveghere devin, prin urmare, tot mai importante având în vedere interesele potențial conflictuale și legăturile mai puternice dintre sectorul financiar și stat.
- (21) Consiliul a examinat Programul de convergență pentru 2019 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său⁷ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos,

RECOMANDĂ ca, în 2019 și în 2020, Polonia să întreprindă acțiuni astfel încât:

- 1. Să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 4,4 % în 2020, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. Să ia măsuri suplimentare pentru a spori eficiența cheltuielilor publice, inclusiv prin îmbunătățirea procedurii bugetare.
- 2. Să asigure adecvarea pensiilor viitoare și sustenabilitatea sistemului de pensii prin luarea de măsuri în vederea majorării vârstei efective de pensionare și prin reformarea regimurilor de pensii preferențiale. Să ia măsuri pentru a spori participarea la forța de muncă, inclusiv prin îmbunătățirea accesului la servicii de îngrijire a copilului și de îngrijire de lungă durată, și să elimine obstacolele care persistă în calea unor forme mai stabile de încadrare în muncă. Să promoveze o educație de calitate și competențele relevante pentru piața forței de muncă, în special prin programe de învățare destinate adulților.

⁶ SWD(2019) 1020 final.

⁷ În temeiul articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97.

3. Să consolideze capacitatea de inovare a economiei, inclusiv prin sprijinirea instituțiilor de cercetare și a colaborării strânse dintre acestea și întreprinderi. Să axeze politica economică legată de investiții pe inovare, pe transporturi, în special pe sustenabilitatea acestora, pe infrastructura digitală și energetică, pe sistemul de sănătate și pe o energie mai curată, ținând seama de disparitățile regionale. Să amelioreze cadrul de reglementare, în special prin consolidarea rolului consultărilor cu partenerii sociali și al consultărilor publice în cadrul procesului legislativ.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*